

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

133. Fraus daem. contra confes.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

quadragenarij partem Dei, gratia debellasse, modumque ingenue falsus est; monitus ut piscem, & olera orizæ adderet, quod nec ætatem attingisset ieiunij obnoxiam legibus, nec illud Ecclesia, cibi tantum vnus ætastet singularitate, fleuit primum, post ah! Pater, inquit Redemptor innocens dies quadraginta in deserto, nec orizæ admisit granum nec aquæ stillam; ego peccator, delicias scilicet, olus, & pisces edere sustinebo cum possim esse oriza contentus? quod ea dolentis animi teneritate protulit, ut non suffecerit Alenio mutatione vlla suscepti ieiunij iuuenem contristare. Alter desperatis ad palmam aliquam studiorum ingenij viribus, Catechistam se Alenio dederat; recurrente vix inde sesquianno, eadem studendi prutigine, filiusque se laboris improbi assiduitate, superaturum tarditatem ingenij, rogauit Alenium, liceret sibi bona eius cum venia abire, & studia omissa repetere: assensit petenti Alenius hac lege, ut se prius ad aram Deiparæ sisteret, cui erat mirificè addictus, ab ea veniam posceret abundi, vel quod præmitti decebat, consilium: & si ars dæmonis hæc esset auxilium ad eam profligandam; iuit, orauit flexis coram eius effigie genibus, fixisque in eam oculis instat; inde velut hausto interius responso in cubiculum reuersus, libros, scripta, & quicquid ad studia spectaret, saxo colligata in profluentem misit vnâque studendi cacohetes, quo retrahebatur à præstantissima diuinæ gloriæ procuratione. Accedat vltima dictis euentibus, histronia vaferrimi Dæmonis qui se pagis Cianseij Prouinciæ Nanchinensis, pro bono genio insinuauit mitis modis: erat ex iis vnus qui diuinationes veneficis dictant, & manu inuisibili penicillum ducente iis scribunt oracula; quandoque igitur, petente nemine ad viuum expressit antiquissimi cuiusdam Sinesium Regum effigiem, quam in ara locatam, ethnici iam decreuerant adorare, cum idem motu, manu latente, penicillo scripsit, meam hanc nolite adorare, sed Taciu, hoc est Domini magni effigiem, cuius vocabuli cum nullum ethnici haberent simulachrum, interpretatus est Christianus, iustum adorari Christianorum Deum, perlatamque illuc Saluatoris imaginem, statò cuiusque hebdomadæ die promiscuè ethnici cum Christianis adorabant, hinc Dæmon tam cæceos ad præbendam monitis suis fidem, confidentiùs inescare, scriptis eodem penicillo monitis frequentare hortari ad mane furgendum; recitandas preces; emendandos mores, quorum illis vitia obiectabat, sedulam denique animi sui curam, quam bono Angelo cordi esse ambigebat nemo, quem ad se diuinitus missum in sinu gaudebant, velat prærogatiuo dono cæteris negato fidelibus. Patrefacta deinceps secura ad fraudes etiam crassissimas via, scripto mandat ad confessionem integram omnes se comparent, Philippum Apostolum (quo notabat die) cælo adfuturum, excepturum peccata quæ illi secreto committerent, ille nec aspectabilis, nec audiendus absolueret. Quibus ad amissim tanquam amplissimo, & cælesti perfunctis iubilæo, carnifex histrio, in subiecta ad excipiendum oraculum car-

133.

Fraus dæm.
contra con-
fess.

ta, mouet magicum penicillum; confirmat presentem Philippum adfuisse, audisse peccata, cumulatissime soluisse, exequendam profus eorum memoriam, nedum sollicitudinem confessionis iterandæ, quod tantò præstaret apud Philippum quam Patrem confessio, & quantò celestia terrenis. Cuius oraculi gaudio, duplo quàm prius infani Neophyti, voces falsa lætitia ebrias in cœlum tollere; dæmon audaciùs in præscribendis monitis pergere, & probis, impia, & improba miscere. Redibat Sambiasius ab excursionibus consuetis, cum ad illum has strophas circumforanei Lemuris, & diabolicam fabulam ab ovo totum Christianus defert religione tactus, & confessionis illius tacita diffidentia anxius. Conuocatos Pater simplicitatis stolidæ, & stultæ obiurgare; docere quot se in fraudes, & crimina induissent, quis esset cui aures, & mentem dedissent; quàm sacrilega, & inanis confessio qua se putabant purè lotos; hortari proinde, illam apud se iterarent, non mente solum, sed verbis etiam & disertâ culparum explicatione, quod ubi est ab iis præstitum fatuitatem suam magnopere verecundantibus, tunc demum persona deposita, furere in illos nequissimus spiritus diras Sambiasio peccati, minari omnia, qui se Magistrum respulissent tyrannum habituros, sed in auras hos fumos Dei clementia discessit, nihilque eorum quæ tanto fragore tonabat perficere valuit.

134.
Quanta ex
Tunchino
messis hoc
triennio.

Quanto interea prouentu Tunchinensem agrum nostri coluerint dici breuiter posset, si de summa rei, momenta partium sat possent intelligi; hoc illi triennio quod mihi superest narrandum, ethnicorum millia triginta vnum octingentos, septuaginta quatuor, Ecclesiæ dederunt. Erant tamen annis prioribus operarij tantum septem, Patris Mauri defuncti vices obière Thomas Rodriguez, & Ludouicus Pigneros, illuc incunte anno quadagesimo peruencti, solo nihilominus beato infusa cœlitus à Deo fecunditas, operariis tam paucis, nec statim initio ad eum laborem admodum instructis, messem protulit adeò copiosam. Præter numerum eorum qui Christi lauacro tincti sunt, vix aliud suggerit annus tricesimus octauus. Venit illuc Macao Inspector P. Ioan. Bapt. Bonellius, & officio defunctus, Augusti duodecimo ad Laos proficiscens, nondum Regnum ingressus quarto Nouemb. obiit, aquarum vt creditur potu mortifero, quas vnas suppeditat, interiecta Tunchino, & Laois horrida solitudo, & itinere dierum octoginta quatuor ætuoosissimo. Noum in Tunchino relatum cadauer, illic sepultum est. Prope item fuit vt iactura ingenti, P. Hieronymo Maiorica Tunchinum orbaretur: Rumum appulerat ad mercimonia, prædonum magis Sinenisiam quinquaginta, quàm meteororum turba, illic ad negotium morantur, vident Christianos pridie cinerarium in templum cœre, ad inuendum sacris mysteris ieiuniorum cursum; concurrunt & ipsi promiscuè, non quidem animo spectandi, sed irridendi peregrina. Iis vt exirent occurritur, reluctantibus adhibetur aliqua vis, inde ad clamores, & ad manus venit. Accurrit Maiorica, suos auclou-